

Göteborgs kommun

grundskola@grundskola.goteborg.se

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Gunnaredsskolan F-3 i Göteborgs
kommun

Uppföljning av tillsyn i Gunnaredsskolan F-3

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Göteborgs kommun under våren 2019. Skolinspektionen fattade den 25 juni 2019 beslut efter tillsyn för Gunnaredsskolan F-3. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Göteborgs kommun inkom med den 28 november 2019 samt på de uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesök vid skolenheten den 21 januari 2020.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen eller granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att **senast den 11 september 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling***Bedömning av brist***

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen).

Åtgärder

- Rektorn ska se till att alla elever på skolan tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår exempelvis att:
 - rektorn tillsammans med lärare diskuterar och kommer överens om gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa studiero, såsom att upprätta och ta ansvar för att ordningsregler efterlevs,
 - rektorn ska besluta om adekvata åtgärder för att skapa studiero. Åtgärderna ska bygga på en kartläggning och analys av berörda klassers behov. Detta arbete ska ske i samarbete med lärare och elevhälsa samt elever,
 - se till att elever, som skolan bedömer behöver någon form av stöd för att skolmiljön ska präglas av studiero, får adekvat stöd,
 - rektorn följer upp och utvärderar hur åtgärder som vidtas i arbetet för att skapa studiero på lektioner fungerar, när dessa pågått under en månads tid, och om andra eller kompletterande åtgärder behövs. Rektorn ska dokumentera denna uppföljning.

Motivering till bedömning av brist***Skolinspektionens tidigare beslut***

Skolinspektionen förelade i beslut den 25 juni 2019 Göteborgs kommun att senast den 29 november 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterades i beslutet. I beslutet konstaterade Skolinspektionen bland annat att elever i alla klasser på Gunnaredsskolan F-3 inte tillförsäkrades en skolmiljö som präglades av studiero. Tillsynen visade att undervisningen i flera klasser stördes exempelvis av att elever pratade högt eller gick runt och störde andra elever i klassrummen vilket bidrog till att det blev svårt för eleverna att

koncentrera sig på skolarbete. De insatser och metoder som hade tillämpats fram till tidpunkten för beslutet hade inte gett önskat resultat i alla klasser då det fortfarande fanns klasser där det inte var studiero för alla elever.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I den redovisning av vidtagna åtgärder som inkom till Skolinspektionen den 28 november 2019 uppger huvudmannen flera åtgärder som vidtagits för att komma tillrätta med studieron. Huvudmannen skriver att gemensamma ordningsregler där eleverna varit delaktiga har tagits fram på skolan, vilka nu finns anslagna i varje klassrum. Ordningsreglerna styr även vad som gäller vid övergångar mellan klassrum, raster och vid lunchen. Rektorn har sett till att reglerna kommunicerats och skrivits under av elever och vårdnadshavare. Rektorn har också sett till att elevernas scheman har förtydligats så det framgår vilket ämne eleverna ska ha och hur länge. Vidare anges i dokumentationen att en tydligare klassrumsstruktur har skett. För de klasser där de reviderade rutinerna och strukturen inte fungerar så väl, stärker rektorn upp med handledning till berörda lärare. Eleverna blir också mottagna i skolan av sin lärare på ett tydligare sätt vilket sedan följs av tyst läsning i 30 minuter under den första lektionen. Rektorn ska också göra lektionsbesök enligt ett observationsprotokoll, för att få en inblick i hur skoldagen ser ut i de olika klasserna. Ytterligare åtgärder är att skapa en lugn utemiljö genom att flera pedagoger är ute vid lunchtid samt att eleverna får tillgång till lekmaterial under rasterna över överseende av en vuxen. Göteborgs stad bedömer att skolans förbättringsarbete utefter vidtagna åtgärder ger ökande förutsättningar för att åstadkomma en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

I de intervjuer som Skolinspektionen genomförde under uppföljningsbesöket den 21 januari 2020 framkommer att studieron varierar på skolenheten men att avsaknad av studiero fortfarande präglar vissa klasser. I intervjuer med elever, specialpedagog och rektor samt lektionsbesök i samtliga klasser på skolenheten framkommer att studieron är ett område som det fortfarande behöver arbetas med.

Flera elever ger i intervjun exempel på att studieron brister. Eleverna berättar att de sällan är tysta och det nästan alltid är stökigt i deras klass. En elev säger att när det är stökigt kan de inte arbeta, men ibland kan man arbeta, säger en

annan elev. En elev berättar att det är flera elever som springer runt i klassrummet. På frågan vad läraren gör när det är stökigt svarar eleverna att läraren säger till och blir arg, de berättar vidare att några elever lyssnar på läraren och upphör med sitt beteende men inte alla. En elev säger att när läraren skriker till dem så blir de tysta. Några elever berättar att när deras lärare säger till att de elever som stör ska gå ut ur klassrummet, gör inte alltid eleverna det. En elev säger att det är lugnt i deras klass.

Eleverna berättar vidare att den gemensamma klassrumsstrukturen inte följs i alla klasser och de gemensamma reglerna som bestämts på skolan känner endast några elever till. När Skolinspektions utredare läser upp rutinerna som huvudmannen angett i sin redovisning av vidtagna åtgärder berättar några av eleverna berättar att de följer den bestämda strukturen vid skoldagens start som beskrivs i den inskickade dokumentationen. Men det finns elever som uppger att de inte börjar skoldagen på något bestämt sätt utan de gör olika när de börjar skolan. De flesta elever som intervjuats känner till skolans ordningsregler, men några uppger att det var längesedan lärarna pratade om dem. Eleverna uppger att de inte varit med och bestämt om reglerna, men önskar att de hade fått vara med och påverka dem.

Vid intervjuer med rektorn och specialpedagogen framgår att de är medvetna om att lärarna inte följer de åtgärder som vidtagits för att eleverna ska få studiero. Rektorn och specialpedagogen berättar att de har omorganiserat skolan så att klasserna delas in i mindre grupper för att öka studieron. Grupperna är inte konstanta utan fördelningen av eleverna som ska ingå i grupperna sker efter behov. Men alla lärare arbetar inte så som det är tänkt eller som de ska, säger rektorn, det märker hon bland annat vid medarbetarsamtalen med lärarna. Rektorn och specialpedagogen berättar att även elevernas placeringar i klassrummen ska vara bestämda, men lärarna har gjort sina egna förändringar. Vidare berättar de om att det är "kaos" i vissa grupper, där det finns elever som är i behov av särskilt stöd, det gäller både kunskapsmässigt och elever som har behov av stöd på grund av andra orsaker. Eleverna i en årskurs har blivit så påverkade av den oroliga miljön så vi upplever att det är svårt att få till en förändring, berättar rektorn. Den årskursen har fått extra resurser men det har inte fått den effekt vi förväntat. Vi ser inga positiva resultat där. På skolan finns även elever som, enligt rektorns bedömning, uppvisar sådana svårigheter att de borde gå i grundsärskolan, men det finns vårdnadshavare som inte tillåter att en utredning påbörjas för att kartlägga dessa elevers behov, säger rektorn. Vi försöker att arbeta med en struktur för dessa elever, men det är ett svårt arbete, berättar de vidare. Rektorn har påbörjat att göra lektionsbesök för att skapa sig en bätte bild av undervisningen i de olika klasserna, men har ännu inte hunnit med att besöka alla klasserna.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök genomfördes även ett antal lektionsbesök i olika klasser som visade på varierande grad av studiero. Skolinspektionens utredare besökte alla sex klasser, men tiden för observationerna på lektionerna varierade. På fyra av sex lektioner upplevde utredarna studiero. På de övriga två lektionerna observerades olika situationer som störde studieron; en elev kommer inte in till lektionen så läraren får hämta hen vilket gör att det blir oroligt i klassen och läraren kan först börja lektionen en kvart efter utsatt tid; elever pratar rätt ut i klassrummet utan att räkna upp handen både rent spontant och när läraren frågat om något; eleverna går runt i klassrummet i stället för att arbeta; elever går ut och in i klassrummet; några elever springer omkring och stör de andra eleverna; några elever börjar boxas; när en film visas pratar elever och kommenterar filmen negativt under hela filmvisningen; en elev klättrar upp och sätter sig i ett fönster; läraren försöker tysta eleverna - utan märkbart resultat; en elev använder svärord utan lärarens reaktion; en elev kommer inspringande i klassrummet med en lärare efter sig och springer sedan ut igen.

Skolinspektionens bedömning av uppföljningen av tillsynen.

Skolinspektionens utredning visar att alla elever på Gunnaredsskolan F-3 fortfarande inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Studieron brister i vissa klasser till följd av att det förekommer att elever går ut och in i klassrummet under pågående lektion, elever springer runt i klassrummet, elever bråkar, svär, pratar rakt ut och lyssnar inte på lärarens tillsägelser vilket skapar en orolighet hos eleverna och gör att studieron brister. Av utredningen framkommer också att rektorn är medveten om att det inte är studiero i alla klasser och har till följd av det vidtagit ett antal åtgärder i syfte att åstadkomma en god studiero för alla elever. De åtgärder som vidtagits hittills har dock inte gett önskad effekt fullt ut. En orsak till det är att vidtagna åtgärder inte varit tydligt förankrade hos personalen vilket medfört att all personal inte har följt de åtgärder som rektorn beslutat om för de berörda klasserna. En annan orsak till att studieron brister är att det finns elever med befarade stödbehov som inte får dessa stödbehov tillgodosedda av skolan vilket försvårar för eleverna i undervisningssituationen vilket i sin tur tenderar att påverka studieron negativt både för dem själva och för andra elever. Skolinspektionen konstaterar därmed att elevernas skolmiljö inte präglas av studiero vilket strider mot författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet vid Gunnaredsskolan F-3 uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpt brist i verksamheten**Grundläggande förutsättningar för skolenheten***Bedömning av tidigare konstaterad brist*

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Vid Skolinspektionens regelbundna tillsyn under våren 2019 konstaterades att det saknades ett tydligt forum för lärarna på Gunnaredsskolan F-3 att samverka, vilket påverkar lärarnas möjlighet för planering och utveckling av undervisningen. Visserligen finns forum och viss tid avsatt för lärarna att mötas. Det framkommer dock att lärarna genom dessa forum inte gavs tillräcklig möjlighet att samverka för att utveckla undervisningen eftersom den tid som är avsatt används till annat.

Huvudmannen anger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att skolan numer, sedan den nya rektor börjat, har skapat två arbetslag där lärarna även träffar förskollärarna och fritidspedagogerna på skolan. Rektorn har också skapat en ledningsgrupp där rektorn och specialpedagogen ingår. Fokus på forumen är klimatet på skolan, vad som kan förbättras samt att ha fokus på forskning när det gäller undervisning och lärande. Rektorn upplever nu att hon har fått en god dialog med personalen.

Utifrån Skolinspektionens uppföljningsbesök och några intervjufrågor till enskilda lärare konstaterar Skolinspektionen att Göteborgs kommuns åtgärder resulterat i att bristen är åtgärdad.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende den brist som bedöms som avhjälpt.

Beslut

2020-04-03

8 (8)

Dnr 43-2018:10550

På Skolinspektionens vägnar

X Claes Börjesson

X Ia Thun

Berslutsfattare
Signerat av: Claes Börjesson

Föredragande/utredare
Signerat av: Ia Thun

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ola Cederbland medverkat.